

**Заключения на Съвета относно равенството между половете в областта на спорта
от 21 май 2014 година**

2014/C 183/09

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ, ЧЕ:

1. Равенството между жените и мъжете е основен принцип на Европейския съюз, залегнал в Договорите. Това е една от целите и задачите на Европейския съюз, а интегрирането на принципа на равенство между жените и мъжете във всички негови дейности представлява целенасочена мисия на Съюза [\(1\)](#).
2. Равенството между половете е залегнало в член 23 от Хартата на основните права на Европейския съюз.
3. В своята Стратегия за равенство между жените и мъжете 2010—2015 г. [\(2\)](#), с която се набелязват пет приоритетни области за действие — равна степен на икономическа независимост, равностойно заплащане за еднакъв и равностоен труд, равнопоставеност при вземането на решения, достойнство, неприкосновеност на личността, предотвратяване на насилието въз основа на пола и равенство между половете в областта на външната политика — Комисията се ангажира да насърчава интегрирането на принципа на равенство между половете във всички политики на ЕС. В своето Съобщение относно развитието на европейското измерение в спорта [\(3\)](#) Комисията предложи действия, в които се поставя акцент главно върху достъпа до спорт на жените имигранти и жените от етнически малцинства, достъпа на жените до позиции, свързани с вземане на решения, и борбата със стереотипното възприемане на половете.
4. Равенството между половете е от жизненоважно значение за постигането на целите на ЕС за икономическо и социално сближаване и високо равнище на заетост, както и за осигуряването на устойчив растеж и конкурентоспособност и за преодоляването на демографските предизвикателства.
5. Съветът по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси прие заключения по различни съществени аспекти на равенството между половете [\(4\)](#), по-конкретно заключенията на Съвета „Европейски пакт за равенство между половете (2011—2020 г.)“ и „Подкрепа на изпълнението на стратегията за равенство между жените и мъжете за периода 2010—2015 г. на Европейската комисия“.
6. На конференцията на ЕС относно равенството между половете в областта на спорта, която се проведе на 3—4 декември 2013 г. във Вилнюс, бяха разгледани възможните стратегически действия за постигане на равенство между половете в областта на спорта до 2016—2020 г., а Комисията, държавите членки и спортното движение бяха приканени да разработят план за стратегически действия в тази сфера.
7. В декларацията от Брайтън, която бе изготвена в резултат на Първата световна конференция за жените и спорта, проведена през 1994 г. в Брайтън (Обединеното кралство), както и в декларациите от Атина (2004 г.) и Берлин (2013 г.) от международните конференции на министри и старши служители, отговарящи за

физическото възпитание и спорта (MINEPS) под егидата на ЮНЕСКО, се призовава за конкретни действия за насърчаване на равните възможности в областта на спорта.

8. В рамките на проведената на 5 март 2014 г. в Брюксел конференция относно насилието спрямо жените в целия ЕС: малтретиране у дома, на работното място, на обществени места и в интернет, бяха представени резултатите от проучването на Агенцията на Европейския съюз за основните права [\(5\)](#) относно насилието спрямо жените. В проучването се посочва, че 33 % от жените са били обект на физическо и/или сексуално насилие, като 32 % от всички жертви на сексуален тормоз потвърждават, че извършителят е бил техен началник, колега или клиент. Мнозинството от жените, станали жертви, не са съобщили за това, което са преживели, на полицията или на организация за подкрепа на жертвите [\(6\)](#).
9. В рамките на семинара, проведен на 20 март 2014 г. в Атина по време на гръцкото председателство, на тема „Основаното на пола насилие в спорта: защита на непълнолетни лица“, се отправи призив за предприемане на действия и за извършване на редовен мониторинг по въпроса за равенството между половете в спорта на всички равнища и области от спорта, вкл. на основаното на пола насилие в спорта, както и за оценка на характера и обхвата на основаното на пола насилие в спорта, като се постави акцент по-специално върху елитния спорт, отношенията между треньор и атлет, спортния антураж на спортиста и взаимоотношенията между отделните спортисти. Беше отправен призив и за разработването на достатъчно инструменти (напр. служби за подпомагане, консултиране и горещи телефонни линии), в помощ на атлетите, станали жертви на сексуален тормоз или насилие в спорта.

КАТО ОТЧИТА, ЧЕ:

10. В някои държави членки вече се обръща съществено внимание на равенството между половете в областта на спорта. На местно, регионално и европейско равнище и в рамките на международното спортно движение също бяха предприети някои мерки в тази насока, но равенството между половете все още не е на приемливо равнище, а в много от държавите членки, както и в рамките на международното спортно движение продължават да липсват конкретни действия.
11. Предвид факта, че спортът е област, в която вземат участие и непълнолетни лица, той представлява среда, която може да създаде рискове от насилие и сексуален тормоз, породени, наред с другото, от доверието, изградено между лицата, участващи в спорта.
12. В много сфери на спорта жените не са достатъчно представени. Според резултатите от проучването на Евробарометър за спорта и физическата активност (2013 г.) участието на момичетата и жените продължава да е по-ниско от това на момчетата и мъжете.
13. Броят на жените на ръководни позиции в управителни органи в областта на спорта и като треньори остава нисък.
14. Основаното на пола насилие в спорта, особено сексуалният тормоз и злоупотребите с непълнолетни лица, е съществен проблем, за чието по-добро разбиране е необходимо да се извършат допълнителни проучвания.
15. Ролите на половете се заучават и поощряват от много ранна възраст и могат да влияят върху желанията, интересите и стремежите на жените и мъжете в личния и обществения живот.

16. Медиите, включително рекламната индустрия, допринасят за възпроизвеждането на стереотипи и образи за жените и мъжете, които се предават чрез културата, и могат да имат важна роля в борбата срещу стереотипното възприемане на половете.

17. В заключенията си относно ролята на спорта като източник и двигател за активно социално приобщаване [\(7\)](#) Съветът прикани държавите членки и Комисията да насърчават действия, свързани с включване в дейностите, свързани със спорта, на въпросите на равенството между половете, особено на равния достъп до ръководни длъжности, и да разглеждат спорта във връзка с ролята на половете съгласно Стратегията на ЕС за равенство между жените и мъжете. Освен това, за да се гарантира, че жените и мъжете упражняват изцяло човешките си права, и за да се постигне равенство между половете, следва да се води борба с основаното на пола насилие.

ПОДЧЕРТАВА ПОТЕНЦИАЛА НА СПОРТА ЗА СПРАВЯНЕ С ТЕЗИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА:

18. Спортът може да бъде ефективен инструмент за постигане на равни възможности и социално приобщаване. Истинско равенство между половете не може да се постигне единствено чрез законодателни мерки. Необходими са също специфични мерки и интегриране на принципа на равенството между половете, за да се гарантира, че значителният потенциал на спортния сектор в тази насока ще бъде оползотворен, като се има предвид например значението на спорта за личностното формиране на децата и младежите.

19. Спортът би могъл да повиши уменията, знанията и компетентностите на жените и мъжете, като по този начин увеличи мобилността им и шансовете им на пазара на труда. Работна сила, в която е отчетено равенството между половете, би могла да бъде от полза за спорта, съответно водейки до неговото развитие, като привлече повече жени и мъже към спорта и доведе до нови и новаторски подходи към треньорската дейност, управлението и съдийството.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, ПРИ НАДЛЕЖНО СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ:

20. Да обмислят разработването и поддържането на национални планове за действие, общи споразумения или стратегия относно равенството между половете в спорта, в тясно сътрудничество със спортното движение.

21. Да подчертават значението на разнообразието и балансираното представяне на жените и мъжете в спортната администрация и да насърчават равното участие на жените и мъжете при вземането на решения на всички равнища и във всички области на спорта.

22. Да обмислят създаването и използването на образователни материали за обучението на управленски кадри и треньори в областта на спорта, както и за родителите, допринасяйки по този начин за премахване на основаните на пола стереотипи и за утвърждаване на равенството между половете на всички равнища на образованието и спортното обучение.

23. Да обмислят разработването на политики и програми за премахване на основаните на пола стереотипи и за утвърждаване на равенството между половете в образователните програми и практики от ранна възраст, включително изследвания,

проучвания, статистики и анализи на въздействието на свързаните с половете стереотипи върху усилията за постигане на истинско равенство между половете в областта на спорта.

24. Да насърчават превенцията на основаното на пола насилие в спорта от ранна възраст и защитата на жертвите и на потенциалните жертви на сексуален тормоз в спорта. Да обменят най-добри практики относно начините, по които спортните организации могат да предотвратят и да се справят със сексуалните злоупотреби и тормоз в спорта.
25. Да помислят за възможността, която дават значимите спортни прояви, за организирането на кампании за превенция и повишаване на осведомеността относно трафика на хора за целите на сексуална експлоатация.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА ОБЛАСТИТЕ ИМ НА КОМПЕТЕНТНОСТ И ПРИ НАДЛЕЖНО СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ, КАТО ЗАЧИТАТ ОТГОВОРНОСТТА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ ЗА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА СПОРТА:

26. Да обмислят разработването съвместно със спортните организации на подходящи и пропорционални мерки, в съответствие с националното право и правото на ЕС и с приложимото законодателство в областта на защитата на данни, за проверяване доколко са подходящи лицата, работещи в областта на спорта (особено с непълнолетни лица). Такива мерки могат да включват регистрационни системи, анкети или справки (наред с останалото и удостоверения за добро поведение).
27. Да засилят и интегрират въпросите за равенството между половете в спортната политика и да насърчават премахването на основаните на пола стереотипи чрез спорта и други свързани политики и програми на ЕС на всички равнища, в съответствие с принципа за почтеност в спорта.
28. Да включат въпроса за равенството между половете в спорта в контекста на съответните бъдещи действия за спорта на национално равнище и на равнището на ЕС.
29. Да поощряват сред всички имащи отношение заинтересовани страни достъпа и участието в европейски програми като „Еразъм+“ и други инструменти на ЕС за финансиране, по целесъобразност, с оглед насърчаването на равенството между половете в областта на спорта, като се отделя особено внимание на треньорите и обучението на треньори, и на правдоподобното представяне на спорта в медиите.
30. Да обмислят, по целесъобразност, възможността да обвържат предоставянето на публично финансиране на спортни организации с условието за постигане на цели за равенство между половете.
31. Да насърчават включването на практически подход, основан на пола, към извършваната от обществени органи оценка на предложени проекти и програми в областта на спорта.
32. Да обмислят изготвянето на набор от насоки в подкрепа на изпълнението на ключови действия на равнище ЕС.
33. Да обмислят поемането на ангажимент, в сътрудничество с международните спортни организации, за равнопоставено участие на половете в областта на спорта.

КАТО ОТЧИТА АВТОНОМНОСТТА НА СПОРТНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ, ПРИЗОВАВА СПОРТНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ:

34. Да помислят за разработването и поддържането на планове за действие или стратегии относно равенството между половете в спорта.
35. Да подчертават значението на разнообразието и балансираното представяне на жените и мъжете в спортната администрация и сред треньорите, и да насърчават равното участие на жените и мъжете при вземането на решения на всички равнища и във всички области на спорта.
36. Да обмислят и интегрират въпросите на равенството между половете в спорта и да насърчават премахването на основаните на пола стереотипи чрез рекламни кампании и чрез разработването и използването на образователни материали за обучение на управленски кадри и треньори в областта на спорта за всички възрасти.
37. Да включат специфични мерки и процедури във връзка с основаното на пола насилие в кодексите за етика и да помислят за установяването на целенасочени мерки, като горещи линии и специални служби за подпомагане на засегнатите лица.
38. Да насърчават в по-голяма степен несексисткото отразяване на спорта в медиите.
39. Да насърчават постигането на по-балансирано представяне на половете в управителните съвети и комитети в областта на спорта, както и в управлението и треньорската дейност, и да се опитат да премахнат незаконодателните пречки пред жените за поемането на подобни функции.

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

40. Да интегрира въпросите за равенството между половете във всички аспекти на спортната политика и да насърчава премахването на основаните на пола стереотипи в спорта на всички равнища.
41. Да насърчи активното сътрудничество между съответните социални партньори в рамките на социалния диалог и със спортното движение в рамките на структуриран диалог, за да се намали неравенството между жените и мъжете в различни области, включително на пазара на труда.
42. Да подпомага транснационалните инициативи (напр. кампании за повишаване на осведомеността, обмяна на добри практики, обучение, мрежи, проекти), насочени към изпълнението на националните и международните стратегически действия за равенство между половете в областта на спорта в рамките на програмите на ЕС за финансиране, включително „Еразъм+“, с акцент върху вземането на решения в управителните органи в областта на спорта, треньорската дейност и борбата срещу основаното на пола насилие и негативните стереотипи в спорта.
43. Да проведе изследвания върху равенството между половете в областта на спорта на всички равнища и области от спорта, с акцент по-специално върху треньорската дейност, управлението и съдийството, в тясно сътрудничество с Европейския институт за равенство между половете. Допълнително, да организира конкретно проучване за оценка на характера и обхвата на основаното на пола насилие в спорта.
44. Да подкрепи разработването и да насърчи използването на адаптирани инструменти за интегриране на принципа на равенство между половете като бюджетиране и оценки на въздействието, съобразени с принципа на равенство между половете, и да

обмисли възможността за прилагане на тези инструменти в рамките на „Еразъм+“ и други инструменти на ЕС за финансиране, по целесъобразност.

(1) Член 2 и член 3, параграф 3 от ДЕС и член 8 от ДФЕС.

(2) Док. 13767/10.

(3) Док. 5597/11.

(4) Док. 18127/10 и док. 7370/11, съответно.

(5) Проучването се основава на анкети под формата на преки интервюта с 42 000 жени на възраст между 18 и 74 години в 28-те държави — членки на ЕС.

(6) <http://fra.europa.eu/en/vaw-survey-results>

(7) [ОВ С 326, 3.12.2010 г., стр. 5.](#)
